

PREMIS RAMON LLULL 2016

Reial Club Esportiu Mallorca

1916, Mallorca
Entitat esportiva

El 5 de març de 1916 es fundà el Reial Club Esportiu Mallorca, amb el nom Alfonso XIII Football Club i Alfonso Vázquez Humasque com a president. Era l'únic club que adoptava el nom d'un rei en vida. El 26 de juny, Sa Majestat el Rei Alfonso XIII li va concedir el títol de reial, per la qual cosa la seva denominació oficial fou, a partir de llavors, Real Sociedad Alfonso XIII, títol que va mantenir fins a la instauració de la II República.

L'any 1949, quan el president era Joaquim Puigdorfilà, comte d'Olocau, va recuperar el nom de Reial Club Esportiu Mallorca, que és el que manté actualment. Aquest mateix any, de manera consecutiva, des de la Tercera Divisió, va assolir la categoria a la Primera Divisió.

Abans, l'any 1917, va ser campió de la Segona Lliga de Catalunya. El 1919 va guanyar la Lliga Regional de Mallorca i des de llavors va esdevenir tretze vegades campió de les Balears i sis vegades campió de la Tercera Divisió Nacional. A més, va guanyar un campionat a la Segona Divisió B i dos a la Segona Divisió.

Des del 1983 fins al 2013 va fer camí en la Primera Divisió Nacional, amb setze temporades seguides de permanència, durant les quals va aconseguir grans fites en l'àmbit de l'esport estatal i europeu:

- Finalista de la Recopa d'Europa.
- Participant en la fase de classificació prèvia de la Lliga de Campions de la UEFA.
- Subcampió de la Copa del Rei.
- Campió de la Supercopa d'Espanya.
- Ascens del filial a Segona A.

- Subcampió de la Recopa d'Europa.
- Tercer classificat en la Lliga de Primera Divisió, per darrere el Barcelona i el Reial Madrid, amb el rècord de gols i de partits guanyats, i alhora el menor nombre de partits perduts.

L'any 1999 la Federació Internacional d'Història i Estadística del Futbol va nomenar el RCE Mallorca vuitè millor equip del món.

El 2001, per primera vegada en la seva història, va jugar a la Lliga de Campions de la UEFA i, també aquest any, va guanyar la Copa del Rei d'Espanya, a Elx i davant un club històric com el Recreatiu de Huelva. A la final, hi assistiren més de 15.000 persones de les Illes Balears, gràcies a un gran operatiu de mitjans de transport en què es va implicar tota la societat.

Va jugar la Copa de la UEFA en la temporada 2003-2004 i el seu jugador Dani Güiza va aconseguir ser el màxim goleador de la Lliga de Primera Divisió a l'Estat espanyol. Va marcar 27 gols i va guanyar la Bota d'Argent del futbol europeu. Posteriorment, Samuel Eto'o va ser també màxim goleador a la Lliga Espanyola de Primera Divisió, amb 54 gols, seguit, a més, d'un altre jugador mallorquinista, Juan Arango, amb 46 gols.

EL RCE Mallorca ha treballat per organitzar una estructura sòlida de formació de valors i talents esportius i ha creat un espai per al planter i un centre d'entrenament de primer nivell, la Ciutat Esportiva Antonio Asensio, en la qual no sols es formen les joves promeses de les illes, sinó que també acull importants equips per fer les seves estades de preparació, la qual cosa contribueix a promoure els valors esportius de les Illes Balears i a fer-los visibles en l'àmbit internacional.

Grup Filharmònic de l'Ateneu de Maó

1916, Menorca
Entitat musical

El mes de març de 1916 es va crear el Grup Filharmònic de Maó, una entitat lligada a l'Ateneu, fruit de les inquietuds musicals d'alguns dels seus socis.

Nascut com una petita agrupació de cambra, integrada per músics professionals, ha anat evolucionant al llarg de la seva existència mitjançant la integració d'una coral i una orquestra simfònica en què participen músics amateurs, estudiants i professionals.

L'entitat, que el mes de març del 2016 complirà els cent anys d'existència, ha ofert més de mil concerts, interpretats per més de quatre-cents músics, i ha aconseguit vertebrar i enaltir els valors musicals de Maó i Menorca i, per extensió, de les Illes Balears. És l'entitat musical més veterana de la Comunitat Autònoma i l'any 1916 representava l'única manera que tenien els menorquins d'accedir a la música clàssica.

Inicialment, l'Ateneu de Maó es va concebre com una extensió universitària d'estudis no reglats, a manera d'extensió universitària popular, amb l'afany d'estendre el coneixement científic i els estudis i el coneixement artístic i literari. El 1916, en el si de l'Ateneu, i amb l'objecte de donar a conèixer les millors obres del repertori clàssic i modern, es constitueix un grup filharmònic, com a extensió de la secció de literatura i música. Els anys 1917 i 1919 fou capaç d'oferir un total de catorze concerts i executà sis tríos per a piano, violí i violoncel, vuit quartets de corda i divuit obres de caràcter simfònic i moltes altres peces de grans autors, la majoria desconegudes a Maó i, alguna d'aquestes, a Espanya. Va contribuir, així, a fer una gran tasca de difusió musical entre els seus socis en l'àmbit popular i públic.

Des que es va crear i en els anys posteriors, ha anat oferint concerts i ha treballat en la difusió musical, a més d'iniciar el camí cap a l'ensenyament musical i la formació de valors i talents com una excel·lent escola d'executants. D'aquesta manera, ha fet possible conèixer centenars d'obres i desenvolupar un gran sentiment artístic i musical entre els seus associats i la població menorquina.

Ha conreat la tradició musical a Menorca amb una constància exemplar i amb fidelitat a la bona música. Ha estat l'única agrupació permanent per a la interpretació de la música de cambra a Menorca i ha cooperat en múltiples esdeveniments de caràcter cultural i musical. A més, l'han dirigit insignes mestres, cosa que l'acredita àmpliament en l'àmbit de la música a l'illa.

En el decurs de la seva història i la seva trajectòria, ha donat a conèixer un important nombre d'obres de cambra, en molts casos estrenades a Menorca, i hi han participat molts instrumentistes, el 95 % dels quals són de Menorca.

Ha col·laborat molts anys amb la Capella Davídica de Ciutadella i ha actuat a tots els pobles de Menorca, a Palma i a Eivissa, amb l'Orfeó Maonès i la Coral Sant Antoni.

Actualment, i des de fa prop de 25 anys, la direcció de l'orquestra i de la coral femenina de cambra, de creació recent, és a càrrec de Lola Mir.

Escola de Turisme d'Eivissa

1965, Eivissa
Entitat educativa

L'Escola de Turisme d'Eivissa va ser fundada l'any 1965, com a centre privat reconegut, per Enric Ramon Fajarnés i el seu germà Ernest, i quan es varen regularitzar els ensenyaments i les titulacions per exercir càrrecs de responsabilitat a l'empresa turística, decidiren ampliar la docència cap a la preparació dels tècnics de turisme, per tal d'oferir als eivissencs la possibilitat d'accedir a la direcció d'empreses turístiques. D'aquesta manera, es trobà la fórmula, mitjançant cursos intensius, per tal de permetre que les persones que complissin els requisits legals fossin habilitades per a la direcció d'empreses. Es facilitava, així, l'accés dels pitiüsos a aquestes titulacions i habilitacions, sense haver-se de desplaçar a Mallorca o a un altre indret.

Quan s'exigiren a les escoles de turisme una sèrie d'instal·lacions que no varen poder afrontar econòmicament, arribaren a un acord amb l'Institut General Lul·lià, que va assumir la titularitat de l'Escola, i es varen mantenir en la direcció els germans Fajarnés, que deixaren d'impartir classes a la seva acadèmia privada i contractaren les instal·lacions a altres centres.

El curs 1981-1982 l'Escola es va ubicar a l'Institut Isidor Macabich, on va romandre fins que el Consell Insular d'Eivissa va construir l'edifici polivalent de Cas Serres, quan el Consell Insular va assumir la titularitat de l'Escola, amb la qual cosa n'aconseguí la supervivència econòmica i la continuïtat, amb la posterior adscripció a la Universitat de les Illes Balears.

Actualment, l'Escola continua prestant un gran servei a la societat eivissenca, per a la qual el sector turístic és cabdal, i al seu desenvolupament econòmic. Ofereix la preparació més adequada als professionals d'aquesta indústria i és un referent important de la formació tècnica en matèria turística a les Illes Balears i en l'àmbit internacional.

Fundación RANA, Red de Ayuda a Niños Abusados

2006

La Fundación RANA va ser constituïda, formalment, com a associació l'any 2006, després que l'any anterior Elizabeth Homberg començàs a treballar en un pla de treball i un grup per lluitar en la prevenció dels abusos sexuals en l'àmbit infantil. Homberg era membre de l'associació internacional *Darkness to*

Light, dedicada a la prevenció d'aquests abusos mitjançant l'educació dels adults.

Des de llavors, RANA desenvolupa el seu treball per a la promoció dels drets dels menors; la sensibilització de l'opinió pública per tal d'evitar qualsevol tipus de violència contra els menors; la prevenció i l'actuació en els casos d'abusos sexuals, i la promoció de la igualtat de gènere entre els menors, mitjançant la col·laboració de múltiples professionals i persones voluntàries de tots els àmbits.

La Fundación RANA ha impulsat la creació d'un protocol per a les Illes Balears sobre l'actuació davant casos d'abusos sexuals en els menors i maltractament infantil, que s'aplica a la Comunitat Autònoma. Desenvolupa programes de prevenció i duu a terme múltiples accions de sensibilització i informació, amb la implementació de tallers de prevenció, xerrades informatives i una importantíssima difusió del missatge de RANA a tota la comunitat en esdeveniments públics.

Per mitjà del conveni amb l'112 s'ha desenvolupat la formació dels operadors per assegurar la sensibilització davant les telefonades que denuncien aquests abusos. Ha dut a terme recerques relacionades amb les seves finalitats, conjuntament amb la Universitat de les Illes Balears, per tal de conèixer l'existència dels abusos sexuals infantils entre la comunitat universitària i, així mateix, desplega programes terapèutics per a persones adultes víctimes dels abusos sexuals en la seva infantesa, per a la qual cosa, també, ha creat el documental *Prevenció, Futur i Esperança*.

La seva acció i les seves campanyes, així com la seva col·laboració amb les institucions públiques de la comunitat autònoma i les entitats socials, han servit per sensibilitzar l'opinió pública en relació amb un tema com aquest, que havia estat tabú fins ara. La seva feina ha permès que les Illes Balears esdevinguin una comunitat sensibilitzada i pionera en aquest camp de la prevenció social.

Teatre de Manacor

1985

El Teatre de Manacor és un organisme autònom de l'Ajuntament de Manacor creat l'any 1985. Tot i que l'edifici es va començar a bastir al començament de

la dècada dels anys 70, aquest centre cultural no es va inaugurar fins al 30 de desembre de 1985, amb la sarsuela *Ai Quaquín que has vengut de prim!*, del manacorí Sebastià Rubí.

Des d'aquesta entitat cultural es promou la cultura, les arts i la correcta ocupació de l'oci mitjançant l'organització, la gestió i el patrocini de múltiples esdeveniments culturals, educatius i artístics.

Disposa de quatre sales, amb una capacitat de 1.000 espectadors i amb un calendari d'activitats anuals que permet posar a l'abast del carrer la cultura, l'art i la sensibilització envers aquests, especialment en la promoció del teatre escolar i la Fira del Teatre.

Des de l'any 1987 ha desenvolupat un total de 29 edicions de la Mostra de Teatre Escolar, amb un total de 982 espectacles, 2.873 funcions, 12.762 actors i 427.276 espectadors. Es tracta d'una de les poques mostres que en aquest àmbit es desenvolupen a l'Estat espanyol i a la qual múltiples centres de tot arreu sol·liciten participar, cosa que converteix Manacor —i, per tant, Mallorca i les Illes Balears— en el centre neuràlgic de la formació teatral i la sensibilització artística per als escolars.

El Teatre de Manacor ha desenvolupat també 20 edicions de la Fira de Teatre —653 funcions i 137.889 espectadors—, amb la qual ha fet una gran difusió i promoció dels espectacles forans i ha coadjuvat a enriquir substancialment l'imaginari de les companyies i productores de teatre de les Illes Balears.

Rosa Maria Taberner Ferrer

Palma, 1971

Metgessa

Metgessa de l'Hospital Son Llàtzer, és la creadora del bloc "Dermapixel", de formació en dermatologia i amb finalitats docents i divulgatives, que ha donat formació a 250.000 metges de tot el món d'una manera pràctica i interactiva. Conegut com el "bloc de la dermatologia quotidiana", permet comentar i intercanviar opinions i diagnòstics, i constitueix una eina per avaluar els residents d'altres especialitats que es formen en el Servei de Dermatologia de l'Hospital Son Llàtzer.

La practicitat i utilitat mèdica del bloc ha fet que, ja l'any 2011, fos visitat a Espanya per 2.417.395 metges i persones, i per 2.634.186 metges i persones de països com ara Mèxic, els Estats Units, l'Argentina, Colòmbia, Xile, Perú, Veneçuela, Equador i Alemanya.

La seva acció esdevé un motiu d'orgull professional per tal de definir els valors de la sanitat pública a les Illes Balears i la qualitat dels professionals que la integren, així com la contribució envers una salut pública més efectiva i la millor formació dels professionals del sector.

Joan Miralles Montserrat

Montuïri, 1945

Filòleg

Llicenciat en filologia romànica —subsecció hispànica— a la Universitat Central de Barcelona el juny de 1968. El 27 de febrer de 1969 presentà la seva tesi de llicenciatura *Contribución al estudio de la onomástica mallorquina*, sobre els malnoms del seu poble.

L'any 1983 prengué possessió de la càtedra de llengua catalana de la Universitat de les Illes Balears (UIB), en la qual va desenvolupar el seu professorat i, també, diverses funcions directives en l'àmbit lingüístic, especialment en els departaments de Llengua Catalana. Ha estat president del Consell d'Estudis de Filologia i, des de l'any 2000, president de la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic de la UIB.

Ha desenvolupat múltiples línies de recerca relacionades amb la lingüística, la història local, la cultura popular, la cuina tradicional de les Illes Balears, el descobriment i l'emigració. També ha participat en diverses estades en centres estrangers de recerca, especialment a l'Argentina i a Cuba, i ha estat creador i director de diversos grups de recerca en els àmbits de l'arxivística municipal de Montuïri, la història oral, l'emigració, el Nomenclàtor toponímic de les Illes Balears i l'Aplec de toponímia de Formentera, entre d'altres. Ha estat guanyador de diversos premis per la seva labor i participant en múltiples congressos, seminaris i jornades.

També ha publicat un gran nombre de llibres, articles i monografies i ha participat en nombroses taules rodones, conferències, seminaris i parlaments públics. Ha estat col·laborador en obres col·lectives i promotor cultural.

Des de principi dels anys vuitanta ha emès dictàmens sobre assessorament lingüístic en l'àmbit de la UIB fins a la creació de la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic de la Universitat de les Illes Balears, de la qual és el president.

Cal destacar la seva aportació cabdal en la recerca de fonts orals en la Mallorca contemporània i els enregistraments que ha fet i cedit, des dels anys seixanta, a l'Arxiu del So i la Imatge de Mallorca, agrupats sota el títol d'Arxiu d'Història Oral, que constitueixen una autèntica joia de la memòria col·lectiva de l'illa.

La seva funció docent en filologia catalana a la UIB s'ha centrat en la història social de la llengua catalana i la gramàtica històrica, i ha participat en projectes de l'envergadura de l'Atlas Lingüístic del Domini Català i del Diccionari de la Llengua Catalana.

Tampoc no ha deixat d'endinsar-se en la història i la cultura del seu poble, Montuïri, en temes com ara la dansa dels cossiers, els noms dels carrers de la vila, els malnoms, els llibres de cort de l'Edat Mitjana, les fonts orals, etc.

Escola Municipal de Mallorquí

1973

Organisme autònom creat el 7 de juny de 1973 per Gabriel Barceló Bover —en un temps en què iniciar aquesta tasca suposava un alt grau d'aventura—, amb l'objectiu de fomentar, practicar i ensenyar la llengua catalana i la cultura de Mallorca, mitjançant la impartició de lliçons sobre la llengua viva de l'illa.

Des del 1976, l'Escola és l'encarregada d'atorgar un reconeixement de mèrits a persones o col·lectius que han destacat per la seva finalitat en la llengua catalana i per la protecció i la transmissió d'alguna faceta del nostre llegat lingüístic i cultural.

Ha impulsat el ball popular i, especialment, des del 1990 té cura de la dansa dels cossiers de Manacor, recuperada amb la intervenció i la tasca de Maria Coloma Gelabert, Maria Galmés i Aina Sansó.

La tasca de l'Escola Municipal de Mallorca, quant al desenvolupament cultural i a la recuperació dels trets propis, ha traspassat l'àmbit de Manacor i ha servit d'exemple i referència a altres municipis de Mallorca i de les Illes Balears, per la qual cosa ha rebut un ampli reconeixement fora de la comunitat autònoma. Ha format professorat i ha desenvolupat una important tasca de normalització lingüística del català a les Illes, i també ha precedit el Govern en l'elaboració de proves de català i l'expedició dels títols corresponents.

Desenes de generacions de manacorins han pogut aprendre a llegir i escriure la llengua pròpia, els passos de mateixes, copeos, jotes i boleros, o han pogut gaudir de les danses i els vestits dels cossiers, gràcies a l'acció de l'Escola Municipal de Mallorca, que, atenta als interessos del carrer, ha emprès noves fites amb cursos i formacions actualitzades, d'acord amb les necessitats, i concursos entre els diferents instituts de secundària, de manera que s'ha obert envers els més petits i ha ampliat l'espai d'adults per al qual es va crear.

Actualment té 267 alumnes adults i prop de 500 alumnes d'infantil, que, a més de les llengües, aprenen les danses rituals de Manacor (Indis, Moretons i cossiers).

Elvira Badia Corbella

Barcelona

Funcionària de carrera del cos d'inspecció educativa de la CAIB

Llicenciada en ciències biològiques per la Universitat de Barcelona l'any 1973, va començar la seva vida laboral en un laboratori farmacèutic on, a més de les tasques de control i recerca que li pertocaven, preocupada per la formació i l'ensenyament, ja va iniciar un programa de formació destinat als treballadors de l'empresa.

L'any 1977 inicià la seva tasca docent a Menorca, a l'Institut Joan Ramis i Ramis de Maó, on des del curs 1981-1982 i fins al curs 1994-1995 desenvolupà la seva tasca docent; hi ocupà, també, els càrrecs de cap d'estudis i de directora.

A partir del 1995, i fins a l'any 2002, ocupà una plaça d'inspectora accidental a la demarcació de Menorca. Aprovà les oposicions a aquest cos l'any 2002, cos en el qual es va jubilar l'any 2015.

Ha participat de manera activa i aportant tots els seus coneixements en els principals òrgans de participació i gestió en matèria educativa a les Illes Balears, en els quals ha deixat la seva gran empremta:

- Representant del professorat al Consell del CEP de Menorca
- Vicepresidenta del Consell Escolar de les Illes Balears (2007-2009)
- Directora general de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura (2009-2011)

Presidenta de l'Associació d'Inspectors d'Educació (ADIDE)

Miquel Ametller Caules

1938, Menorca

Ciutadellenc nascut el 1938 de família pagesa, ha desenvolupat, al llarg de la seva vida, una passió ferma envers el glosat menorquí.

Durant la darrera dècada del segle XX va participar activament en l'organització de diferents trobades de glosadors a Menorca i va desenvolupar una important tasca de connexió amb les illes de Mallorca i Eivissa, i també amb altres indrets del món (País Basc, Catalunya, Itàlia, etc.) amb la finalitat de contrastar i compartir idees per aconseguir transmetre la glosa entre les generacions més joves, la qual cosa el dugué a crear l'Escola Menorquina de Glosat i a desenvolupar diversos tallers en les escoles de primària i secundària de l'illa; va aconseguir, així, introduir la glosa menorquina entre els escolars i fer arrelar, en aquest àmbit, un dels elements més significatius de la cultura popular.

L'any 1999 va crear l'Associació Soca de Mots amb el doble objectiu de recuperar i divulgar el gènere de la poesia improvisada, d'una banda, i de formar una nova generació de glosadors, d'una altra; així, consolidà, a partir d'aquest punt i amb l'ajut de l'Administració insular, els cursos de glosa en els diferents municipis de Menorca, que es continuen impartint, també, cada curs escolar a través del programa "Illa-Escola" i el recent "Salut Jove i Cultura" del Consell Insular de Menorca. Miquel Ametller és un assessor i col·laborador de la política cultural insular i membre de la Comissió Insular de Cultura, creada l'any 2003, amb la qual col·labora, actualment, des d'altres dimensions.

El mèrit principal de Miquel Ametller resideix en la capacitat que ha tingut de difondre aquesta part important de la cultura de les Illes Balears, en una dimensió d'abast mundial que arriba a Cuba, Itàlia, França, Portugal, Xile i l'Argentina i, especialment, a les diverses comunitats autònomes de l'Estat espanyol. Ha impartit diversos tallers en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent.

Bernat Pons Casals (a títol pòstum)

1946, Menorca

Industrial nascut a Alaior l'any 1946, des de ben jove va mostrar el seu interès a treballar en la indústria familiar —inicialment era una empresa bijutera, però els trasbalsaments que va produir la Primera Guerra Mundial la feren reconvertir en una fàbrica de frontisses.

Des de netejador fins a cap de l'empresa, va passar per tots els nivells i llocs de treball, de manera que assolí un ampli coneixement de totes i cadascuna de les comeses en cada cas i acumulà una formació i unes vivències que el convertiren en el director general de Metal·lúrgia Pons, amb uns amplíssims coneixements d'allò que tenia entre les mans.

Bernat Pons representa la tercera generació de nissaga familiar en aquest camp de la indústria menorquina i sempre va destacar per ser una persona emprenedora i innovadora, cosa que en una illa petita com Menorca li confereix un plus de valor per tal com sempre va trobar la solució per aconseguir noves vetes de mercat i oferir un producte de qualitat, amb l'aportació, cada any, de deu a quinze models nous al mercat, la qual cosa significa una alta capacitat d'inversió anual en modelatge i matriceria.

Sempre va ser un avançat a les necessitats dels clients i això ha comportat que l'empresa actualment tenguí un catàleg amb prop de 1.500 referències que donen abast a amplis sectors: des de frontisses per a automòbils fins a frontisses per a mobles, portes de control d'accés i molts altres sectors.

Aquesta capacitat de producció i l'ampli catàleg amb el qual es fa feina ha fet que Metal·lúrgia Pons avui en dia exporti els seus productes a més de quaranta països de tot el món i desenvolupi una empresa de més de quaranta-cinc operaris que, malgrat la crisi dels darrers anys, han mantingut el seu lloc de treball.

També va ser un promotor de l'esport, concretament el futbol: va ser jugador del Club Esportiu Alaior i, posteriorment, directiu i president, i es convertí, finalment, en el president de l'Associació Històrica del Futbol Menorquí.

Va traslladar als actuals gestors de l'empresa, els seus dos fills, Isabel i Bernat, la passió i la filosofia amb la qual l'empresa continua sent un dels valors més fermes de Menorca i de les Illes Balears.

Jaume Ferrer Marí

1932, Eivissa

Fundador del Centre Cultural de Sant Carles de Peralta i promotor cultural.

Nascut l'any 1932 a Santa Eulària des Riu –Sant Carles de Peralta–, va dedicar 41 anys de la seva vida al transport i servei personal en el Servei Hidràulic del Govern de les Illes Balears i va dedicar molts anys a la promoció cultural, entre el 1967 i el 2015, com a fundador i president del Centre Cultural de Sant Carles, una de les primeres entitats culturals pitiüses registrades i la més activa actualment.

Avui, a l'edat de 83 anys, continua amb la seva tasca filantròpica al capdavant de l'organització del Festival Internacional de Música d'Eivissa i el Concurs Internacional de Piano d'Eivissa, que ja ha desenvolupat 115 concerts, amb 105 sessions de competició i 852 pianistes participants, de més de 83 països. Gràcies a aquest concurs han sonat moltes obres i composicions per primera vegada a Eivissa.

La seva tasca s'ha centrat a prestar un servei destacat i desinteressat a l'illa d'Eivissa i a les Illes Balears, mitjançant una visió transformadora tant a escala local com insular, estatal o internacional, fins al punt que gràcies a la seva promoció es va fer oficial l'ensenyament musical a Eivissa, amb la creació del Conservatori Professional de Música.

Així mateix, ha exercit una gran tasca com a dinamitzador cultural de referència a l'illa i ha afavorit l'organització i la creació de cicles de música, concerts, festivals i associacions culturals, i també la formació de bandes municipals juvenils en tots els municipis eivissencs.

Francesc Marí Mayans ("En Xicu d'Es Capri")

1938, Formentera

Empresari

Nascut a Formentera el 1938, representa el paradigma de model de promotor i empresari turístic i, a la vegada, de l'esperit arrelat als valors de la Formentera més tradicional, la qual cosa l'ha dut a no deixar mai l'activitat professional en el món de la pesca mentre exercia i desenvolupava l'activitat empresarial en el món turístic.

Amb una visió ampla de futur, ja a final dels anys cinquanta i en la dècada dels seixanta va promoure i regentar diversos establiments en l'àmbit del que avui esdevé el nucli més desenvolupat i de més oferta turística de Formentera, com es Pujols, del qual és el pioner i l'empresari que més va aportar l'empenta en aquest àmbit.

Promotor de l'associacionisme empresarial i transformador de les típiques fondes tradicionals en hostals i hotels, en una època avançada de la meitat del segle XX, els seus establiments s'han caracteritzat per mantenir l'esperit viu tradicional de l'illa i el caràcter familiar, amb els quals ha promogut i ha fet arrelar la més autèntica tradició gastronòmica local, que constitueix un dels elements importants de l'oferta turística i el desenvolupament actuals.

Com a promotor de l'associacionisme local i defensor de les arts tradicionals de pesca, en la modalitat de pescador amb llaüt, no sols ha contribuït a la promoció de les excel·lències del mar de les Illes Balears, amb l'oferta dels productes que ell mateix ha pescat als comensals dels seus establiments, i, per tant, a la promoció i al sosteniment de la pesca tradicional, sinó que també ha sabut adaptar el desenvolupament turístic a la mesura, el tarannà i la personalitat de Formentera sense que el progrés i el desenvolupament fessin malbé el caràcter de l'illa, i l'ha convertit en el fonament sobre el qual aquesta pot sostenir la nova activitat econòmica.